

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Изх. № 01-00-110

София, 24.03.2016 г.

ДО
Г-ЖА МЕНДА СТОЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ
43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове, № 554-01-184, внесен от н.п. Валери Симеонов и група народни представители и Законопроект за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове, № 654-01-10, внесен от н.п. Петър Славов и група народни представители

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО СТОЯНОВА,

Във връзка със Законопроект за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове, № 554-01-184, внесен в Народното събрание на 03.12.2015 г. от н.п. Валери Симеонов и група народни представители и Законопроект за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове, № 654-01-10, внесен в Народното събрание на 03.02.2016 година от н.п. Петър Славов и група народни представители, Министерство на финансите изразява следното становище:

В двата законопроекта се предлага промяна в чл. 4, т. 8 от Закона за акцизите и данъчните складове (ЗАДС) по отношение на определението за „специализиран малък обект за дестилиране“. Предложението е да бъде увеличена общата вместимост на съдовете от 500 литра на 1000 литра.

Министерство на финансите не подкрепя предложените промени в ЗАДС със следните мотиви:

Приетите промени в чл. 4, т.8 и чл.60, ал. 5 и 6 от ЗАДС в сила от 1 януари 2016 г. имат за цел ограничаване на нелегалното производство на етилов алкохол, като едновременно с това да се запази възможността за производство на т.нар. „домашна ракия“ и прилагане на намалена акцизна ставка.

Разпоредбата на чл. 4, т. 8. от ЗАДС дава легално определение за специализиран малък обект за дестилиране (СМОД), а именно това е обект за дестилиране с обща вместимост на съдовете до 500 литра включително, в който се произвежда етилов алкохол (ракия) от грозде и плодове - собствено производство на физически лица, за тяхно лично и семейно потребление до 30 литра етилов алкохол (ракия) годишно на семейство. Това количество етилов алкохол (ракия), произведено в СМОД се облага с намалена акцизна ставка от 550 лв. за 1 хектолитър

чист алкохол, като акциза се определя въз основа на количеството чист алкохол в зависимост от алкохолния градус, а не от общата вместимост на съда, в който е произведена ракията.

При анализ и оценка на въздействието от прилагането на режима за намалена акцизна ставка за производство на етилов алкохол в СМОД е установено следното:

Към 31.12.2015 г. на територията на Република България са регистрирани 1576 броя „специализирани малки обекти за дестилиране“. Броят на подадените за 2015 г. акцизни декларации с начислен акциз от горепосочените обекти е 6 667, което приблизително е средно 4 броя акцизни декларации годишно на един малък обект за дестилиране.

Общият брой на подадените акцизни декларации е 19 942. Относителният дял на акцизните декларации с начислен акциз подадени от СМОД към общият брой подадени декларации е 33,44%.

Данните от анализа показват, че от подадените декларации с начислен акциз - 6034 декларации са за произведен етилов алкохол до 100 литра, а само 633 декларации за над 100 литра, което като относителен дял е 9,5%.

От подадените акцизните декларации само 55 броя са за произведен за месеца етилов алкохол над 300 литра, което е 0,8% от подадените за 2015 година акцизни декларации, в които е начислен акциз.

Данните за подадените акцизни декларации и декларираното произведено количество етилов алкохол от СМОД са представени в таблицата по-долу:

Количество произведен етилов алкохол в акцизните декларации (2015 година)	Общ брой подадени акцизни декларации с начислен акциз (2015 година)
над 300 л	55
от 200 л до 299 л	72
от 100 до 199 л	506
от 30 до 99 л	2504
от 15 до 29 л	1708
под 15 л	1822
Общо	6667

В допълнение следва да се отбележи, че по данни на Агенция „Митници“ общо приходите от акциз върху спиртните напитки за 2015 г. са в размер на 200 925 604 лв. За 2015 г. внесенят акциз от всички 1 576 броя лица, регистрирани като специализиран малък обект за дестилиране е в размер на 734 549,31 лв. или 0,37%, което означава че годишният приход от едно лице средно е бил 466, 08 лв. или 38, 84 лв. акциз за 1 месец.

Във връзка с гореизложеното не е налице необходимост от промяна на действащите изисквания към регистрираните малки обекти за дестилиране на етилов алкохол, тъй като данните от Агенция „Митници“ показват, че общите вместимости от 1000 литра на практика не са използвани спрямо наличния капацитет. При обща вместимост на съдовете от 1000 литра, средно за едно денонощие при максимален капацитет, за 1 ден може да се извари 100 литра при 50 градуса ракия или 125 литра при 40 градуса. Следователно, при 20 работни дни месечно, количеството ракия, което може да се извари е 2 500 литра. (20 дни*125 л/ден = 2500 литра /месечно).

Не на последно място следва да се има предвид, че ЗАДС не забранява да се произвежда етилов алкохол извън периода от 1 юли до 31 декември, тъй като съгласно чл. 60, ал. 6 лицата могат да извършват производство и извън периода при писмено уведомление на

началника на компетентното митническо учреждение, подадено в 14-дневен срок преди извършване на дейността.

В заключение следва да се отбележи, че в подкрепа на гореизложеното становище са и разпоредбите на Директива 92/83/ЕИО на Съвета от 19 октомври 1992 година за хармонизиране на структурата на акцизите върху алкохола и алкохолните напитки.

Съгласно разпоредбата на член 22, параграф 1 от Директива 92/83/ЕИО държавите членки могат да прилагат за етилов алкохол, произведен в малки обекти за дестилиране, намалени акцизни ставки при следните ограничения:

1. намалените ставки, които могат да са по-ниски от минималната ставка, не се прилагат по отношение на обекти, в които се произвежда **повече от 10 хектолитра чист алкохол**;

2. намалените ставки не могат да се определят на по-малко от 50% от стандартната национална ставка на акциза.

В преговорния процес по присъединяването на Република България към Европейския съюз е договорена за България дерогация от директивата.

Съгласно разпоредбата на член 22, параграф 6 от Директива 92/83/ЕИО България може да прилага намалена акцизна ставка, не по-ниска от 50% от основната национална акцизна ставка за етилов алкохол, спрямо етиловия алкохол, произведен в обекти за дестилиране, които годишно произвеждат повече от 10 хектолитра етилов алкохол от плодове, доставени им от овощарски стопанства. Прилагането на намалената ставка се ограничава до 30 литра плодови спиртни напитки годишно за производствено овощарско стопанство, предназначени изключително за тяхно лично потребление.

Видно от горепосочените разпоредби на директивата, включително и дерогацията на България едно от условията за прилагане на намалена акцизна ставка за етилов алкохол е намалената акцизна ставка се прилага от **обекти в които се произвежда годишно не повече от 10 хектолитра чист алкохол** (1 000 литра чист алкохол, 1 hl (хектолитър) = 100 L(литра)).

За да са спазени изискванията на европейското акцизно законодателство по отношение прилагането на намалена акцизна ставка за етилов алкохол, специализираните малки обекти за дестилиране не трябва да произвеждат повече от 1000 литра чист алкохол годишно. Обектите които произвеждат повече от 1000 литра чист алкохол годишно, няма да отговарят на едно от условията за специализиран малък обект за дестилиране и същите следва да бъдат лицензирани като данъчни складове по реда на ЗАДС.

Предоставянето на възможност за използване на съдове с по-голяма вместимост от специализиран малък обект за дестилиране, като общата им вместимост да бъде до 1000 литра, създава значителен риск, същият обект да произвежда годишно по-голямо количество, от 1000 литра чист алкохол и на практика да не бъдат спазени изискванията на европейското акцизно законодателство. Неспазването на правото на ЕС може да доведе до откриване на процедура за нарушение от Европейската комисия срещу Република България.

МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ:

ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Изх. № 01-00-115

София, 30.03.2016 г.

ДО
Г-ЖА МЕНДА СТОЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ
43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове, № 654-01-41, внесен от н.п. Емил Димитров и н.п. Стефан Кенов

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО СТОЯНОВА,

Във връзка със Законопроект за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове, № 654-01-41, внесен в Народното събрание на 24.03.2016 г. от н.п. Емил Димитров и н.п. Стефан Кенов, Министерство на финансите изразява следното становище:

В законопроекта се предлага създаване на чл. 21а в Закона за акцизите и данъчните складове (ЗАДС), съгласно който всяко домакинство има право да произвежда в домашни условия до 30 литра етилов алкохол (ракия) годишно от грозде и плодове – собствено производство за лично потребление на неговите членове, без да дължи акциз.

Министерство на финансите не подкрепя предложената промяна в ЗАДС със следните мотиви:

Облагането с акциз на алкохола и алкохолните напитки е хармонизирано на ниво Европейски съюз и е регламентирано в две европейски директиви: Директива 92/83/ЕИО на Съвета от 19 октомври 1992 г. за хармонизиране на структурата на акцизите върху алкохола и алкохолните напитки и Директива 92/84/ЕИО на Съвета от 19 октомври 1992 г. относно сближаването на акцизните ставки на алкохола и алкохолните напитки.

С Директива 92/83/ЕИО се определят алкохолните продукти облагаеми с акциз, начина за определяне на данъчната основа и начисляването на акциза. Съгласно разпоредбата на член 19 от директивата, държавите членки облагат с акциз етиловия алкохол, като определят своите акцизни ставки в съответствие с Директива 92/84/ЕИО.

С Директива 92/84/ЕИО са определени минималните ставки на акциза за алкохола и алкохолните напитки, като за етиловия алкохол минималната акцизна ставка е 550 евро за хектолитър чист алкохол.

В Закона за акцизите и данъчните складове са въведени разпоредбите на европейското законодателство в областта на акцизното облагане на алкохола и алкохолните напитки. Съгласно разпоредбата на чл. 31, ал. 1, т. 5 от ЗАДС акцизната ставка за етиловия алкохол е 1100 лв. за 1 хектолитър чист алкохол.

С разпоредбата на член 22, параграф 1 от Директива 92/83/ ЕИО се предоставя възможност на държавите членки да прилагат за етилов алкохол, произведен в малки обекти за дестилране, намалени акцизни ставки при следните ограничения:

1. намалените ставки, които могат да са по-ниски от минималната ставка, не се прилагат по отношение на обекти, в които се произвежда повече от 10 хектолитра чист алкохол;

2. намалените ставки не могат да се определят на по-малко от 50% от стандартната национална ставка на акциза.

В преговорния процес по присъединяването на Република България към Европейския съюз е договорена за България дерогация от директивата. Съгласно член 22, параграф 6 от Директива 92/83/ЕИО България може да прилага намалена акцизна ставка, не по-ниска от 50% от основната национална акцизна ставка за етилов алкохол, спрямо етиловия алкохол, произведен в обекти за дестилране, които годишно произвеждат повече от 10 хектолитра етилов алкохол от плодове, доставени им от овощарски стопанства. Прилагането на намалената ставка се ограничава до 30 литра плодови спиртни напитки годишно за производствено овощарско стопанство, предназначени изключително за тяхно лично потребление.

Съгласно чл. 31, ал. 1, т. 6 от ЗАДС акцизната ставка за етилов алкохол (ракия), произведен в специализиран малък обект за дестилране е 550 лв. за 1 хектолитър чист алкохол.

Специализиран малък обект за дестилране по смисъла на ЗАДС (чл. 4, т. 8) е обект, който отговаря едновременно на следните условия:

1. е правно и икономически независим от който и да е друг обект за дестилране и не осъществява дейността си по предоставен лиценз;

2. е с обща вместимост на съдовете до 500 литра включително, в който се произвежда етилов алкохол (ракия) от грозде и плодове – собствено производство на физически лица, за тяхно лично и семейно потребление до 30 литра етилов алкохол (ракия) годишно на семейство.

Европейското законодателство не предоставя възможност за освобождаване от облагане с акциз на етиловия алкохол, а само прилагането на намалена акцизна ставка при спазването на определени условия свързани с количествени ограничения и изисквания по отношение на обектите за производство на етилов алкохол.

В заключение следва да се отбележи, че предложената със законопроекта промяна за освобождаване от облагане с акциз на етилов алкохол (ракия) до 30 литра годишно, произведен от грозде и плодове – собствено производство за лично потребление на домакинство и неговите членове е в противоречие с европейското акцизно законодателство и неспазването изискванията на Директива 92/83/ЕИО ще доведе до откриване на процедура за нарушение на правото на ЕС от Европейската комисия срещу Република България.

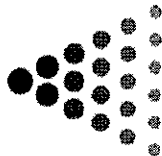
В потвърждение на горепосоченото становище е практиката на Съда на Европейския съюз (СЕС). С Решението по дело С-115/13 (Комисията срещу Унгария), съдът постановява, че като освобождава от акциз частното производство на спиртни напитки в малки количества (до 50 литра за лично потребление на домакинство) Унгария нарушава правото на Съюза.

МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ:

ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ

КРИБ

КОНФЕДЕРАЦИЯ
НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ
И ИНДУСТРИАЛЦИТЕ
В БЪЛГАРИЯ

ОБЩЕСТВО НА БЪЛГАРСКИЯ БИЗНЕС

Изх. № 84-00-84
София 24 март 2016 год.

**Г-ЖА МЕНДА СТОЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ
ПРИ НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ**

ОТНОСНО: Законопроекти за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове № 554-01-184/03.12.2015, внесен от В.Симеонов и гр.н.п. и № 654-01-10/ 03.02.2016 г., внесен от П.Славов и гр.н.п.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО СТОЯНОВА,

Със законопроект за изменение на Закона за акцизите и данъчните складове /ЗИД на ЗАДС/, обн, ДВ, бр.92 от 2015 г., от съображения, свързани с ограничаването и изкореняването на сивия сектор в икономиката, защита интересите на фиска, както и с опазване на общественото здраве, бяха въведени правила, регламентиращи по-прецизно дейността на специализираните малки обекти за дестилиране (СМОД) на етилов алкохол (ракия) в светлината на действащото европейско законодателство

Новоприетите правила бяха подробно аргументирани от вносителите на законопроекта тогава с данни, обективиращи по недвусмислен начин наличието съществен по размери сив сектор в производството на алкохолни напитки зад статута на СМОД и необходимостта от неговото ограничаване. Тази законодателната промяна получи категоричната подкрепа, както на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ), така и на Националната лозаро-винарска камара, която освен наш пълноправен член е и компетентната браншова организация в сектора, чийто статут е скрепен със Закона за виното и спиртните напитки.

Днес се обръщаме към Вас, за да засвидетелстваме твърдата и непоколебима позиция на КРИБ и нейните членове относно необходимостта от провеждане на по-стриктна държавна политика по отношение на контрола върху производството на алкохолни напитки. Обръщаме се към Вас и в качеството Ви на народен представител, подкрепил действащите разпоредби в ЗАДС по отношение на дейността на СМОД. В тази връзка напълно подкрепяме и последно изразената от Вас в публичното пространство позиция за необходимостта от въвеждането на допълнителни мерки, гарантиращи в по-голяма степен контрола върху производството на акцизен алкохол от СМОД.

С наскоро проведената кампания КРИБ показва категоричната си позиция срещу сивата икономика, определяйки я като основен враг на бизнеса и заяви готовност да подкрепи всяко усилие на държавата към нейното ограничаване и изваждане на светло.

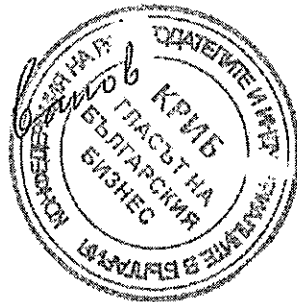
С оглед на горензложеното КРИБ категорично не подкрепя внесените два законопроекта с идентичен материален обхват № 554-01-184/03.12.2015 и № 654-01-10/03.02.2016 г. за изменение на ЗАДС, чрез които практически се цели отменяне на приетите преди четири месеца промени в закона - промени, които по официални данни от Министерството на финансите вече дават положителен ефект по отношение на изсветляването на сектора и увеличението на приходите от акциз върху алкохолните напитки в държавната хазна. Именно тези резултати се явяват предпоставка за защитниците на незаконното производство на алкохол да предприемат действия по връщане на старото положение в закона.

Приемането на предложените промени ще бъде знак на подкрепа към просъществуването на сивия сектор и ще подкопае дългогодишните усилия на тази част от бранша, която стриктно спазва законите, плаща редовно данъци и осигуровки, създава работни места и инвестира в съвременни технологии на производство.

Считаме, че опитите на представители на законодателната власт да променят закони само дни или месеци след тяхното приемане представляват едно изключително неблагоприятно явление по отношение на държавността, сред основните функции на която е осигуряването на благоприятна икономическа среда в условията на законност и единно прилагане правилата за всички стопански субекти.

С уважение,

Евгений Иванов
Изп. директор

17.12.2015

НАРОДНО СЪБРАНИЕ на РБ
ВХ № ДГ-576-01-35
ПОЛУЧЕНО НА 17.12.2015

11.2.2015

НАЦИОНАЛНА ЛОЗАРО-ВИНАРСКА КАМАРА

ДО
Г-Н ВАЛЕРИ СИМЕОНОВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НФСБ

Присъдено на ДИКАРЪ

копие до:

Г-Н ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ,
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Г-ЖА МЕНДА СТОЯНОВА,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ
В 43-ТОТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ОТ
УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ
НА
НАЦИОНАЛНАТА
ЛОЗАРО-ВИНАРСКА
КАМАРА

Уважаеми г-н Симеонов,

Националната лозаро-винарска камара (НЛВК) е създадена по силата на Закона за винето и спиртните напитки предствителна междупрофесионална организация на лозаро-винарския сектор в България. В организацията и в

1000 София, ул. "Хан" 10.
тел: 02/ 983 47 97
факс: 02/ 981 08 49

10 Lege Str, 1000 Sofia, Bulgaria
tel: (+359 2) 983 47 97
fax: (+359 2) 981 08 49

e-mail:
office@bulgriancv.com.bg
www.bulgriancv.com

NATIONAL VINE AND WINE CHAMBER

регионалните лозаро-винарски камари членуват почти всички производители на винено грозде, винопроизводители и производители на ракия и други спиртни напитки в страната. Напоследък нашите членове са силно обезпокоени от публичните Ви изявления и инициативи, свързани със Закона за акцизите и данъчните складове. Според последни данни на неправителствени организации, черният алкохолен пазар изпреварва по доходност дори трафикът на хора и проституцията. Много често зад невинното определение „домашна ракия“ се крият интереси за почти половин милиард лева. Многочислените журналистически разследвания, показват, че представители на организираната престъпност се преориентират от трафик на наркотици и друга криминална дейност към производство на наливен алкохол. Бизнесът на подобни лица е добре маскиран зад понятието „селски казан“ и традицията на варене на домашна ракия.

Вярваме, че голямата Ви ангажираност не Ви е позволила да вникнете детайлно в проблемите на контрабандата и нелегалното производство на алкохол в България. Ето защо ще си позволим да предложим на Вашето внимание подробен анализ и да обосновем твърденията си с конкретни числа.

I ВИСОКИТЕ ПРИХОДИ ОТ АКЦИЗ ГАРАНТИРАТ ПАРИ ЗА ПЕНСИИ И РАБОТНИ МЕСТА

Стремешът на държавата е социалните плащания (пенсии, детски надбавки, здравни и социални разходи и пр.) да се финансират предимно от косвени данъци (акцизи), а не от преки данъци. Министър Владислав Горанов дори обяви, че високата събираемост от акциз, която е заложена в „Бюджет 2016“, гарантира, че преките данъци ще останат ниски, за да се стимулира борбата с безработицата и разкриването на нови работни места. Разчетите на НЛВК, които сме предоставили и в Министерството на финансите сочат, че само от „домашната“ ракия на казаните държавата има потенциал да събере над 92 млн. лв. акциз годишно. Подкрепяйки собствениците на казани, Вие и директно подкрепяте незаконна дейност, водеща до задълбочаване на бедността и безработицата.

Справките на МФ сочат, че с данъците си българските винарски изби и лицензираните дестилерии (които Вие наричате „алкохолни босове“), осигуряват немалка част от средствата за пенсии, майчински, детски надбавки, социални и здравни плащания и т.н. За 2014 г. сме внесли в

казната 212 227 618 лв. под формата на акциз, без да смятаме приходите от ДДС и другите съпътстващи данъци. В качеството си на едни от най-големите работодатели и осигурители, даваме хляб на над 15 хиляди високо квалифицирани специалисти. В същото време защитаваните от Вас собственици на казани и други средства за дестилация на алкохол, ежегодно крадат стотици милиони левове и обричат на глад българските пенсионери, майките, хората в неравностойно положение и останалите социално-уязвими групи.

II ИЗВАРЯВАНЕТО НА ДОМАШНА РАКИЯ Е ТРАДИЦИЯ, А НЕ БИЗНЕС

В българското и европейско законодателство ясно е упоменато, че производството на домашна ракия е изцяло за лична (семейна) консумация и точно по тази причина е с намалена акцизна ставка. Никой няма право да търгува с „домашната“ си ракия. И ако го прави, подлежи на наказателно преследване, а не на защита от парламентарната трибуна. Право да дестилират ракия за лична консумация имат само лицата, които са регистрирани като земеделски стопани и притежават собствени суровини (плодове и грозде). Това обяснява защо в промените в ЗАДС работата на казаните е ограничена в рамките на годишното плододаване. Между другото, в миналото, когато варенето на ракия все още е било традиция, а не мръсен бизнес, казанджийниците наистина са работили от юни до ноември. Извън тези срокове се преработват субстанции с неясно съдържание и произход, които представляват сериозна опасност за живота и здравето на българските граждани. Експертите на НЛВК са се натъквали на ужасяващи случаи за нелегално изваряване на мухлясали туршии и компоти и на гранясали вафли точно в казаните, които пламенно защитавате. Изказването Ви, че с промените в ЗАДС големите производители целят, цитирам: „да постигнат служебен монопол върху пазара на спиртни напитки“, е меко казано нелепо. Фиксирането на 500 литра лимит за вместимост на казан е само първата крачка към изсветляване на сектора. Ако някой от хората, зад които заставате, желае да развие бизнес, нека бъде така добър да се регистрира като производител по ЗАДС и да си плаща данъците така, както го правим ние. Уверяваме ви, че с готовност ще го приемем в редиците на НЛВК и ще приветстваме неговата инициатива.

III ДЪРЖАВАТА ГУБИ ПОЛОВИН МИЛИАРД ЛЕВА ОТ НЕЛЕГАЛНИЯ

АЛКОХОЛ

По данни на независими агенции, наблюдаващи пазара и анализиращи данните, подадени от МВР и Агенция „Митници“, собствениците на казани, колони и други средства за дестилиране, са произвели и продали общо 69,6 милиона литра ракии, водки, мастики, уискита и други напитки, без да внесат и един лев в държавната хазна. Към днешна дата тези субекти, за които вие залагате авторитета си на народен представител и патриот, владеят половината алкохолен пазар в България.

2014 г.	Легални производители	Нелегални производители /ракия от казани + друг алкохол/
Произведени количества (млн. литри) при 40 об.%	48 380 250	69 613 000
Акциз (внесен/невнесен) в млн.лв.	212 227 618 лв. (платен акциз към декември 2014 г.)	306 300 000 – дължим акциз
ДДС (внесено/невнесено) в млн. Лв	116 112 600 лв (при средна продажна цена от 12 лв/литър)	83 542 800 – дължимо ДДС при средна продажна цена от 6 лв./л
ОБЩО ПРИХОДИ/ЗАГУБИ	328 340 218 лв. – приходи в хазната	389 842 800 лв. – загуби за хазната

Само от нелегално производство на ГРОЗДОВА ракия през 2014 г. т.нар. казани са си спестили плащането на близо 56 млн.лв. акциз. А са произвели над 14 млн.литра **ТОВА КОЛИЧЕСТВО Е ДВА ПЪТИ ПОВЕЧЕ ОТ ОБЛЕЩЕНАТА С БАНДЕРОЛ РАКИЯ, КОЯТО ВСИЧКИ ВИНПРОМИ ВЗЕТИ ЗАЕДНО СА ПРОИЗВЕЛИ ПРЕЗ МИНАЛАТА ГОДИНА.** Говорим за чистата гроздова ракия, а не за т.нар. втори и трети ракии, които се изваряват от джибри, в разрез със закона и технологичните норми. Тогава общите загуби надхвърлят 92 млн.лв на година и то при силно занижени разчети.

Т.нар. „селски казани“ реално представляват добре организирани алкохолни дестилерии с вместимости и обеми от хиляди литри, работещи изцяло на черно. Ето и доказателствата, подредени по хронологичен ред:

А/ Технология и загуби от варенето на ракия от грозде

- За 2014 г. 70 млн кг. винено грозде е отишло директно в сивия сектор. Без фактури, без лабораторни изследвания, без проследяемост на суровината. И без да се плати дължимото ДДС.
- За изваряването на 1 литър истинска гроздова ракия отиват 5 кг грозде.

- От тези 70 млн. килограма грозде са произведени над 14 милиона литра гроздова ракия.
- Както сам знаете, по закон домашна ракия могат да варят само регистрираните гроздопроизводители. Те са хората, които ползват 50% по-ниска акцизна ставка за варене на максимум 30 литра на домакинство.
- По данни на Изпълнителната агенция по лозата и виното, у нас са регистрирани 78 хиляди гроздопроизводители.
- Ако приемем, че всеки един от тях е изварил 30 литра за семейна консумация, излиза, че през казаните трябва да са минали законно 2 340 000 литра ракия, за която са отишли към 12 милиона килограма грозде.
- При ставка от 2,2 лв./литър, за тези 2 340 000 литра ракия Агенция „Митница“ трябваше да е събрала 5 148 000 лева. Реално събраните вземания са 700 хил. лв. за 2014 г.
- От останалите 58 милиона килограма грозде (изкупено на черно), са произведени още 11 674 400 литра ракия, за която се дължи стандартна ставка от 4,4 лв./литър при 40 градуса.
- В хазната е трябвало да постъпят още 51 367 360 лева.
- Общата сума акциз, който следва държавата да прибере от т.нар. „домашно“ производство (5,148 млн. лв по намалена ставка + 51,36 млн. лв по стандартна ставка) надхвърля 56 млн. лв.
- Държим да отбележим, че сметките са за 2014 г., когато заради природните бедствия гроздовата реколта беше значително по-слаба. В добри лозарски години, изчисленията надхвърлят 70 милиона лева, които държавата е пропуснала да събере от криворазбрано съчувствие към уж домашните производители.
- Дори да приемем, че само половината грозде е отишло за ракия, то пак в хазната трябваше да са влезли минимум 20 милиона лева. Цифра, която надали бихте подценили с лека ръка.

Година	Произведе по грозде (общо)	Изкупено грозде (извън промишлено) без фактури	Общо произведена гроздова ракия (литри)* от казаните	Общо дължим акциз от казаните
11	243839000	85 894 000	17 178 800	70 438 720
12	243585000	51 662 000	10 332 400	40 314 560

13	325956000	76 319 000	15 263 800	62 012 720
14	180000000	70 072 000	14 014 400	56 515 360

Б/ Технология и загуби от варенето на джиброва ракия

- Освен от грозде, в казаните се изваряват и ракии от джибри, в разрез с всякакви технологични и здравни норми.
- След изваряването на ракията се отделят джибрите. От 1 кг. грозде се получават 0,2 кг. джибри.
- От 5 кг. джибри се получава 1 литър ракия.
- От 70-те милиона килограма грозде, изварено в казаните, технологично са се отделили 14 млн.кг джибри.
- От тях са се приготвили 2 800 000 литра ракия при 40 градуса.
- Тази ракия не подлежи на специален режим и следва да се обложи със стандартна ставка от 4,4 лв/литър.
- Това означава, че загубите за хазната само от т.нар. „първа джиброва преварка“ са 12 320 000 лв.
- Казанджиите правят минимум три преварки, което коства на хазната 36 960 000 лв.
- Реално обаче от джибри могат да се правят безброй „преварки“, като на всяка следваща се добавят опасни за здравето есенции, ароматизатори и оцветители, за да засилят вкуса, цвета и аромата ѝ. Т.е неплатеният акциз може да варира наистина до безкрайност.

Изкупено грозде (извън промишлено) без фактури	Общо произведена гроздова ракия (литри)* от казаните	Отделени количества джибри /килограми/	Изварени количества джиброва ракия „първа преварка“	Дължим акциз от първа преварка джиброва ракия
70 072 000	14 014 400	14 000 000	2 800 000	12 320 000

В/ Стимулиране контрабандата на захар

- За направата на 1 литър джиброва ракия са нужни 0,2 кг захар. Тя се добавя задължително, за да се постигне алкохолно съдържание, тъй като самите джибри служат само за аромат.
- За първата преварка, от която излизат 2 800 000 литра джиброва ракия, са

нужни 560 000 кг. захар /560 тона/. За три преварки отиват 1 680 тона захар.

- Ако захарта се купува на едро от борси и тържища на цена от 1,5 лв/кг., в изварените 2 800 000 литра джиброва ракия /първа преварка/ са вложени 840 000 лв.
- Практиката и личните признания на сенчестите алкохолни производители, обаче сочи, че т.нар. Казанджий се снабдяват със захар „на черно“, за да намалят до максимум производствените си разходи.
- Излиза, че те стимулират и контрабандата на захар като ежегодно ощетяват хазната с още десетки милиони левове не събрано ДДС от захар.

Сметките от 92 млн.лв. са само за гроздови ракии. Ако прибавим и изваряването на други плодове, което също се измерва в милиони тонове годишно, няма да е пресилено ако стигнем и до 200 000 хил.лв. несъбрани вземания.

Сам виждате, че като добавим и производството на фалшиви водки, уискита, мастики, ром и т.н.(показани в таблица 1), пропуснатите ползи за държавата доближават половин милиард лева на година. И това далеч не е най-голямата вреда от дейността им.

IV НЕЛЕГАЛНИТЕ ПРОИЗВОДИТЕЛИ ТРОВЯТ БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ И ИЗТОЧВАТ ЗДРАВНАТА СИСТЕМА

Нелегалното производство, невинно маскирано като „селски казан“, заплашва пряко здравето на българите. Освен че ощетяват бюджета, чрез дейността си незаконните производители на спиртни напитки на практика източват и здравната система на страната. Ежегодно държавата харчи над 35 милиона за да лекува пораженията от консумацията на т.нар. ментета. Заради тях всяка година над 400 души стават трайно неработоспособни, а още толкова развиват тежки хронични заболявания. Тук не говорим само за инцидентните отравяния, а за пациенти с трайни увреждания. Накратко ще разясним и технологията за направа на фалшивите спиртни напитки. Вместо да ползват дестилати от българско грозде и плодове, там се влага контрабандно внесен спирт за горене от чужбина, защото е по-евтин. Той е със свръх високо съдържание на метанол и други опасни съставки. За да се имитира цвят на истинска ракия или уиски, се смесват вносни оцветители (основно от Турция и Китай), предназначени за боядисване на платове в текстилната промишленост. Ароматите пък идват пак от вносни есенции, с които химическите

предприятията произвеждат ароматизатори за коли и тоалетни. Когато метанолът, в комбинация с тези добавки се приема системно, организмът деградира, работоспособността трайно намалява, паметта се губи, а в някои случаи се стига и до смърт.

V КАЗАНИТЕ ОБРИЧАТ НА ГИБЕЛ ДРЕБНИТЕ ПРОИЗВОДИТЕЛИ НА ГРОЗДЕ

Колкото по-високи са продажбите на официално регистрираните български винипроми и изби, толкова повече грозде те ще изкупуват от дребните земеделски производители. В момента легалният пазар на ракия е сведен до критичния минимум, а черната търговия изживява небивал ренесанс, както е видно от цитираните по-горе данни. Предполагам знаете, че по данни на Министерството на икономиката, за периода 2011-2014 г., най-произвеждания от родните винипроми твърд алкохол е водката, въпреки че най-консумирана е ракията. Това не е статистическа грешка. Колкото по-малко обледена с бандерол ракия произвеждат винипромите, толкова по-малко грозде ще изкупуват от дребните лозари и толкова по-ниски изкупни цени ще предлагат. И обратното — колкото повече легална ракия се предлага, толкова по-търсено и скъпо ще бъде гроздето на дребните стопани. В момента собствениците на казани и нелегални дестилерии използват криминални похвати от средата на 90-те години за да изкупуват на безценица суровината на тези отрудени селски хорина. А прогресивно намаляващите пазарни дялове на винипромите им пречат да дадат конкурентни цени.

Дано представените от нас данни да Ви помогнат да обогатите информацията си относно разликата между кубавата българска традиция за варене на домашна ракия и получаващото се на практика обсебване на тази традиция от представителите на сенчестата икономика. Надявам се да се волушате и в гласа на един важен сектор на българската икономика, който с дейността си и заплатените данъци не само допринася за икономическото развитие на България, но и подпомага издръжката на най-уязвимите в социално отношение граждани.

С уважение:

Радослав Радев,

Председател на ИЛВК

